সবিষ্টক আৰু বীৰক (জাতকৰ সাধু)

প্ৰশ্ন ১। চমুকৈ উত্তৰ দিয়া –

(ক) দেশখনত দুৰ্ভিক্ষ কিয় হৈছিল ?

উত্তৰঃ বৰষুণৰ অভাৱত খেতি – বাতি নাোহাোৱাৰ বাবে ।

(খ) ঢোঁৰা কাউৰী আৰু পানী-কাউৰীৰ আহাৰ সংগ্ৰহৰ নিয়ম কিহত বেলেগ ?

উত্তৰঃ ঢোঁৰা কাউৰীয়ে বাম ঠাই বা মাটিৰ ওপৰৰ পৰা আহাৰ সংগ্ৰহ কৰে , কিন্তু পানী কাউৰীয়ে পানীত সাঁতুৰি বা ডুব মাৰি আহাৰ সংগ্ৰহ কৰে ।

(গ) হাবিৰ মাজৰ পুখুৰীটো কিহেৰে ভৰি আছিল ?

উত্তৰঃ ভেটফুল , শেলুৰৈ আৰু দল ঘাঁহেৰে ভৰি আছিল ।

(ঘ) সবিষ্টক কিয় হাবিলৈ যাবলগীয়াত পৰিছিল ?

উত্তৰঃ সবিষ্টক খাদ্যৰ সন্ধানত হাবিলৈ যাবলগীয়া হৈছিল ।

(ঙ) সবিষ্টকে বীৰকৰ কথা কিয় শুনা নাছিল ?

উত্তৰঃ সবিষ্টিকে ভাবিছিল যে বীৰকো কাউৰী সিও কাউৰী । বীৰকে যদি পানীত ডুব মাৰি মাছ ধৰিব পাৰে , তেনেহলে সিও পাৰিব । এই ভাবিয়েই সবিষ্টকে বীৰকৰ কথা শুনা নাছিল ।

(চ) সবিষ্টকৰ পাছত অনুশাোচনা হ’ল কিয় ?

উত্তৰঃ বন্ধু বীৰকৰ সদুপদেশ নুশুনা ভুলটো বুজিব পাৰি ।

(ছ) সবিষ্টক বীৰকৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞ হৈ ৰ’ল কিয় ?

উত্তৰঃ পানীত ডুবি মৰাৰ পৰা ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে সবিষ্টক বীৰকৰ প্ৰতি কৃতজ্ঞ হৈ ৰ’ল ।

প্ৰশ্ন ২। সবিষ্টক আৰু বীৰকৰ সাধুটোৰ পৰা কি কি কথা শিকিব পাৰি ভাবি চাই লিখা ।

উত্তৰঃ সবিষ্টক আৰু বীৰকৰ সাধুটোৰ পৰা এইখিনি কথা শিকিব পৰা যায় যে জন্মগত স্বভাৱ , যােগ্যতা আৰু সামৰ্থ অনুযায়ীহে কাম কৰিবলৈ আগবঢ়া উচিত । তাকে নকৰি আনে কৰা দেখি নিজে নােৱাৰা কাম কৰিবলৈ গ’লে বিপদৰহে সম্ভাৱনা থাকে । সৎ বন্ধুৱে সদায় বন্ধুক সহায় কৰে আৰু ভাল উপদেশ দিয়ে । তেনেকুৱা বন্ধুৰ হাক – বচন নুশুনি যি কোনাে কাম কৰিবলৈ গ’লে বিপদ অনিবাৰ্য ।

প্ৰশ্ন ৩। ‘ জাতক ’ কি ? ইয়াত কি কথা লিখা থাকে ?

উত্তৰঃ ‘ জাতক ’ হ’ল বৌদ্ধধৰ্মৰ কিতাপ । ইয়াত ভগৱান বুদ্ধৰ জন্মৰ কাহিনী আৰু নানান নীতিকথা থকা সাধু আছে ।

প্ৰশ্ন ৪। পানীত সাঁতুৰিব পৰা পাঁচটা চৰাইৰ নাম লিখা ।

উত্তৰঃ পানী-কাউৰী , শৰালি , ৰাজহাঁহ , ঢেঁকৰ আৰু ডাউক ।

প্ৰশ্ন ৫। বাক্য ৰচনা কৰা –

জাঁজ , দুৰ্ভিক্ষ , কৌশল , অভ্যাস , দুবেলা-দুসাঁজ , চৰাই – চিৰিকটি , জীৱ – জন্তু , কক্কক , উশাহ – নিশাহ , সুখ – সন্তোষ

উত্তৰঃ জাঁজ :- বানপানীত উটি অহা জাঁজে ধাননি পথাৰ নষ্ট কৰে ।

দুৰ্ভিক্ষ :- দুৰ্ভিক্ষৰ সময়ত চোৰ – ডকাইতৰ উৎপাত বাঢ়ে ।

কৌশল :- চিকাৰীজনে কৌশলেৰে বাঘটো পিঞ্জৰাবদ্ধ কৰিছিল ।

অভ্যাস :- অভ্যাস নােহােৱাকৈ সাঁতুৰিবলৈ যােৱাটো বিপজ্জনক ।

দুবেলা-দুসাঁজ :- তেওঁ কোনােমতে দুবেলা-দুসাঁজ খাই জীয়াই আছে ।

চৰাই – চিৰিকটি :- উপযুক্ত পৰিৱেশৰ অভাৱত এতিয়া চৰাই – চিৰিকটিৰ সংখ্যা যথেষ্ট কমি গৈছে।

জীৱ – জন্তু :- আমি সকলোৰে জীৱ – জন্তুৰ প্ৰতি মৰমিয়াল হোৱা উচিত ।

ককবক :- যোৱাকালি পুখুৰীৰ পানীত পৰি ককবকাই থকা ল’ৰা এটা দেউতাই তুলি আনিছিল ।

উশাহ-নিশাহ :- ভিৰৰ বাবে বাছখনৰ ভিতৰত উশাহ – নিশাহ বন্ধ হোৱা যেন লাগিছিল ।

সুখ – সন্তোষ :- কঠোৰ পৰিশ্ৰম কৰিলেহে সুখে – সন্তোষে ভৰা জীৱন এটা পাব পাৰি ।

প্ৰশ্ন ৬। প্ৰতিশব্দ কাক বোলে ? উদাহৰণ – সহ বুজাই লিখা ।

উত্তৰঃ একে অৰ্থ বুজোৱা শব্দৰ ইটোক সিটোৰ প্ৰতিশব্দ বোলে । যেনে—‘ ভাল’ৰ প্ৰতিশব্দ ‘ সজ ’ বা ‘ সজ’ৰ প্ৰতিশব্দ ভাল ।

প্ৰশ্ন ৭। প্ৰতিশব্দ লিখা – (প্ৰথম স্তম্ভত দিয়া প্ৰতিশব্দৰ শব্দ দ্বিতীয় স্তম্ভ শব্দবোৰৰ পৰা বাচি লোৱা ।)

প্ৰথম স্তম্ভ	**দ্বিতীয় স্তম্ভ**
দুৰ্ভিক্ষ	অনুতাপ
শলাগ	ভীতি
অনুশোচনা	আকাল
ভয়	কৃতজ্ঞতা
অনাটন	অভাৱ
বন্ধুত্ব	অশুদ্ধতা
সৰোবৰ	মিত্ৰতা
ভুল	অতিথি
আলহী	হ্ৰদ

উত্তৰঃ

প্ৰথম স্তম্ভ	**দ্বিতীয় স্তম্ভ**
দুৰ্ভিক্ষ	আকাল
শলাগ	কৃতজ্ঞতা
অনুশোচনা	অনুতাপ
ভয়	ভীতি
অনাটন	অভাৱ
বন্ধুত্ব	মিত্ৰতা
সৰোবৰ	হ্ৰদ
ভুল	অশুদ্ধতা
আলহী	অতিথি

প্ৰশ্ন ৮। প্ৰথম স্তম্ভত দিয়া শব্দবোৰৰ অৰ্থ দ্বিতীয় স্তম্ভৰ শব্দৰ পৰা বিচাৰি উলিওৱা।

প্ৰথম স্তম্ভ	**দ্বিতীয় স্তম্ভ**
দুৰ্ভিক্ষ	ঘৰলৈ অহা আদৰণীয় লোক
কৃতজ্ঞ	পানীত ওপঙি থকা ঘাঁহ-বন
আলহী	ভাল পৰামৰ্শ
জাঁজ	খোৱাবস্তু পাবলৈ নাইকিয়া হোৱা
সদুপদেশ	উপকাৰৰ শলাগ লোৱা

উত্তৰঃ

প্ৰথম স্তম্ভ	**দ্বিতীয় স্তম্ভ**
দুৰ্ভিক্ষ	খা◌েৰাবস্তু পাবলৈ নাইকিয়া হা◌েৰা
কৃতজ্ঞ	উপকাৰৰ শলাগ লা◌েৰা
আলহী	ঘৰলৈ অহা আদৰণীয় লা◌েক
জাঁজ	পানীত ওপঙি থকা ঘাঁহ-বন
সদুপদেশ	ভাল পৰামৰ্শ

প্ৰশ্ন ৯। আৰ্হিত বুজাই দিয়াৰ দৰে তলৰবা◌েৰৰ উত্তৰ কৰিবা ।

(ক) (আৰ্হিঃ বন্ধু — বন্ধুত্ব)

ঘন —

কুমাৰী —

গুৰু —

মহৎ —

উত্তৰঃ ঘন — ঘনত্ব

কুমাৰী — কুমাৰীত্ব

গুৰু — গুৰুত্ব

মহৎ — মহত্ব

(খ) (আৰ্হিঃ সৰল — সৰলতা)

সৎ —

কঠিন —

কোমল —

তৰল —

স্বচ্ছ —

নম্ৰ —

ব্যস্ত —

অলস —

উত্তৰঃ সৎ — সততা

কঠিন — কঠিনতা

কোমল — কোমলতা

তৰল — তৰলতা

স্বচ্ছ — স্বচ্ছতা

নম্ৰ — নম্ৰতা

ব্যস্ত — ব্যস্ততা

অলস — অলসতা

(গ) আৰ্হিঃ সোণ — সোণালী)

ৰূপ —

ৰূপ —

জোন —

ৰ’দ —

মেঘ —

দীপ —

তৰা —

উত্তৰঃ ৰূপ — ৰূপালী

ৰং — ৰংলী

জোন — জোনালী

ৰ’দ — ৰ’দালী

মেঘ — মেঘালী

দীপ — দীপালি

তৰা — তৰালী